-UNDERVEIS

Hørt og Hendt I LEIREN

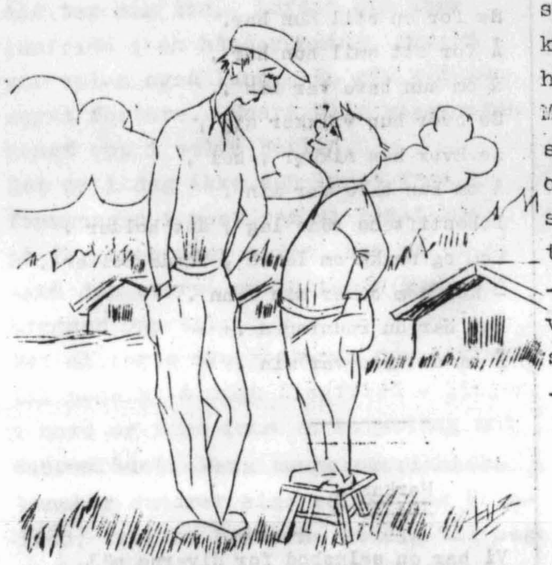

Det har hendt og vi har hört at Thoresta er stedet hvor kunstens barn mötes for tiden.
Synnöve Gleditsch har kjeftamang (trykk på kjefta -), og hun går rett på som en tornado, så bare hold deg fast ellers rykker hun deg opp med roten. Best som du tror hun skal knekke deg, så står hun der på scenen og er som en engel... Jeg skulle gjerne ha kappet hodet av deg, din lange fan, for du satt og tok bort utsikten, akkurat da hun var skjönnest. Du skal ikke sitte å strekke deg når Synnöve er på scenen... Dra hodet ditt ner i magen på deg näste gang hun opptrer, det sier jeg deg, altså.
Haugen kunne spille både på de hvite og svarte tastene. Han akkompagnerte så det dundret i den gamle kassen vår. Du skulle ikke tro at det var så mange låter i den. Harald har studert spill. Det er derfor han kan det, og når du först kan det, så er det ikke så vanskelig, men det var tevli godt gjort

Sven During vrei på kjeften og når han gjör detda er han en stor sköyer. Det kan du se på öynene hans og på kjeften. Han snakker fransk, russisk, engelsk, og litt av hvert, og når du hörer det, skulle du ikke ha trodd at noen hadde kunnet snakke slik hvis du ikke hadde hört det.
Men så hadde han også én nedi salen som slukte ham med öynene hele tiden, og jeg så nokk at han svettet slik og skrek slik fordi der var noen som slukte henne.
- Men setter du deg i veien for Synnöve näste gang, da spenner jeg deg på skinnebenet.
- Bare pass deg.

LÅNT FRA KK .

Det ringer.
Er det Velferdskontoret ?
Som sagt.
Nu skal du bare höre.-
Igår hadde jeg perm, og glemte min frakk på S. J.-Det betyr Sveriges Järnväger.
Oppfattet.
Nu skal du bare höre. Hansen hadde lånt sin frakk til Pedersen og derfor måtte han låne min frakk. Hansen lånte altså min frakk. Hansen fikk ikke sin frakk,men ble lovet ny frakk. Jeg lånte Pedersens frakk som altså ikke var hans frakk. - Kan du skaffe meg tilbake min frakk ?
- Vår hittegodsavdeling skal straks ta seg av saken.
- Avrunning.

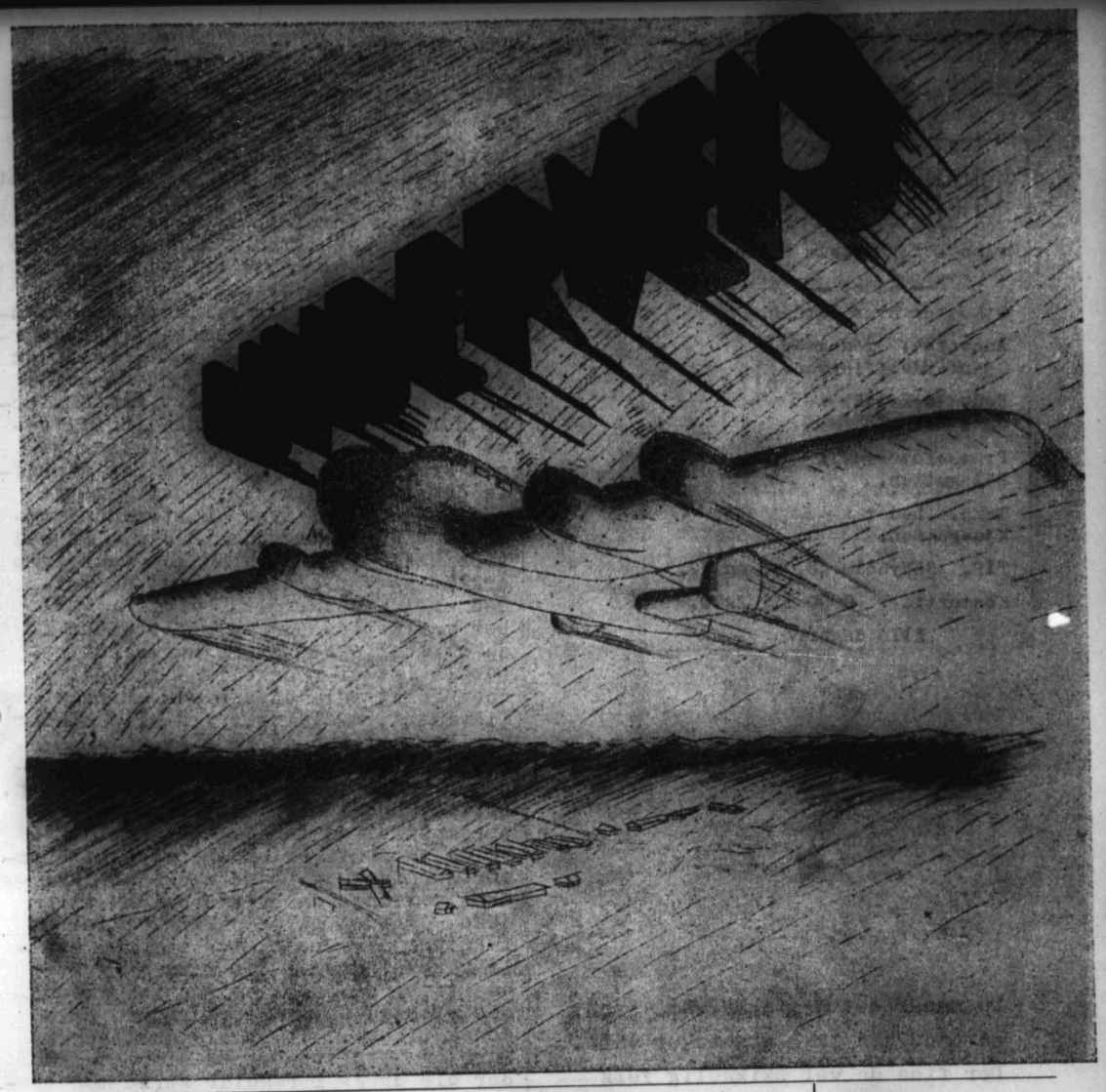

Nr. 8 | Thoresta | 15 okt.

VÅR GRUNN .

I den tid vi er her i Sverige er der mange öyne som ser på oss. Rett som det er får vi et stöt i form av en avisnotis eller en mer til-feldig ytring. Vi retter hver gang ryggen og vet at slik er vi ikke.
Den norske kulturuken har synt det folk vi lever blant at nordmenn i utlendighet ikke har glemt den vei som er banet av ånd og tanke, men vil gå den i tro på sine idealer og sine oppgaver.
Om vi er borte fra vårt land lever vi på dets grunn av rettskjensle, forskning, kunst og kultur .
Vår längsel, vår tro, vårt arbeid her toner ut i kjärlighet til den norske kulturfronten som har holdt gjennom årelang, bitter kamp for frihet og selvstendighet, for framstog og rett.
Uten den ville våre innerste håp dö. Vår strømmes röst forstumme.

UNDERVEIS

Organ for Thoresta Forlegn .

— ooOoo —

Utkommer hver lördag.

Ansvarsh. redaktör :
Gjenferdsoffiseren.

Red. sekretär :
Jens Melon.

Pressefotograf :
Dölagutten.

Tekn. Leder :
Kjuagutten.

Tlf. Säbyholm 48, 58 og 72.

Kontortid : 0000 til 2400.

Alle dager.

Du mener det kan ikke väre sant,
så onde kan ikke mennesker väre.
Der fins da vel skikkelig folk
iblandt ?

Bror, du har ennu meget å läre.

Det var Arnulf Överland som skrev disse linjer för de fleste av oss hadde våknet til klar bevissthet om de redselsprosesser herrefolket hadde planlagt og satt igang.
Vi hadde mye å läre, og vi har lärt. Dag for dag er der kommet meldinger om nye redselsgjerninger ikke bare fra Lublin, men også fra Minsk, Lidice, Belzec, Mineralnyje Vody, Dnjepropetrovsk, fra fengsler og konsentrasjonsleirer over de veldige arealer av Europa som tyskerne underla seg.
På oppsamlingsplassene i de " folketomme områder " er ofrene blitt stuet inn i hermetisk tillukkede vogner hvor de har krepert på otte min. av gass. Minst 1 1/2 mil. mennesker har mistet livet i Maidenek, dödsfabrikken med gasskamre og likovner. Jödiske barn er blitt stillet opp på offentlige plasser og skutt. De som har sett dette har sagt : Fra den dagen kunne vi ikke sove. Barna ble jo skutt for våre öyne.
Opptakten til det som er blitt denne krigs störste forbrytelse skjedde i november 1938 da en pogrombölge gikk over Tyskland. En ung jödisk emigrant i Paris skjöt ned en tysk diplomat fordi hans foreldre var blitt sendt til den polske grense sammen med 5000 andre jöder og måtte opphölde seg der i noen elendige treskur.
Den 8 oktober ifjor erklärte den stedfortredende tyske pressesjefen Sundermann for utenlandspressen i Berlin at Tyskland måtte behandle jödene som skjedd fordi det effektivt måtte stoppe deres " ulykkebringende innflytelse ". " Jödefolket måtte betraktes som krigförende makt ", og for å" skaffe det tyske folk sikkerhet " måtte man innen " det tyske maktområde" overalt " uskadeliggjöre " dem. På det tidspunkt da Sundermann kom med denne erkläring var bödlene langt på vei med sitt arbeid.
Der var mellom 5 og 6 mill. jöder i de områder aksemaktene har holdt besatt. Det er vanskelig å fastsette noe eksakt tall på dem som er blitt likvidert. Meldinger fra alle kanter avslörer et dyp av redsler.
I 1942 ble det meldt at tyskerne hadde utryddet 400,000 mennesker i Polen. Dr. Ley hadde alt i det förste okkupasjonsår i en tale i Lodz erklärt at Polen om femti år skulle väre et blomstrende tysk akerland hvor det ikke skulle finnes en eneste polakk eller jöde. Mordet på de polske offiserer i Katyn, närmere ti tusen mann, skulle väre et steg i den retning. Hver besatt by på polsk og russisk område ble et sted som så torturkamre og dödskjellere. Ifjor ble ghettoen i Warsjava utslettet. De siste tusener der ble drept i regulär strid med tyske tropper. Tallet på de likviderte jöder kan i alle tilfeller ikke väre under 4 mill. Selvmordsfrekvensen har også vært stor i disse år. De har dessuten bukket under for hunger og epidemier.
Tyskernes behandling av krigsfanger kan ikke skildres i for mörke farger. Enkelte steder har tyske vaktmannskaper skutt over halvparten av leirens fanger og foretatt ting på dem som det er en pine å berette om.

Vi nordmenn skal huske skrekkreisen for de norske jöder med s/s " Kiel ", de helter som gikk ned med " Westfalen ", de 31 Tellevåg-gutter og andre som er blitt pint ihjel i Tyskland, de hundrer nordmenn som vi vet er blitt skutt, de tusener som er blitt torturert. En dag skal regnskapet gjöres opp. Det blir stort. Der er ennu noen som ikke ser, hörer eller forstår. Sven Hedin er en av dem. Hvor död må ikke den man väre som har kunnet ignorere skriket fra millioner kvinner og barn for ussel smiger fra noen notoriske mordere.

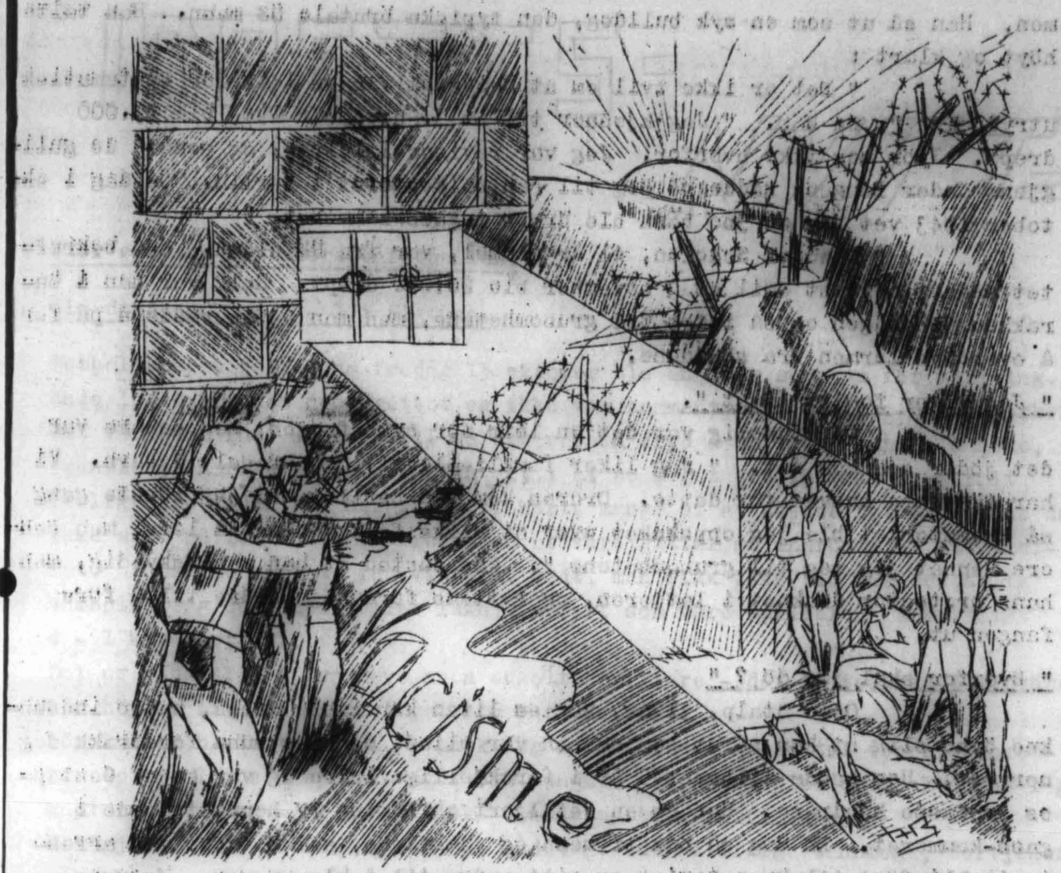

" TREDJE NOVEMBER BLE SYTTEN TUSEN MENNESKER DREPT
- SPÖR IKKE MEG HVORFOR - "

SS-mennene som " administrerte " de umenneskelige grusomheter i Lublin etter ordre fra Berlin tilstår og dömmes til döden.

Allierte pressemenn har som kjent besökt konsentrasjonsleiren ved Maidenek der Gestapo myrdet tusener av jöder og polakker. Korrespondentene var tilstede ved den russisk-polske undersökelses-kommisjons möte der en rekke fangne Gestapofolk tilsto forbrytelsene og dömte faktisk seg selv. Mötet ble holdt i rettsalen i Lublin, og det hele ble filmet, mens SS-folkene kom frem med sine tilståelser. I et slags brutalt vanvidd skrev de selv under sine dödsdommer. Blant rettens medlemmer var Monsignor Joseph Krushinski, rektor ved det katolske universitet i Lublin, og en russisk general.

Aktor oppsummerte de beviser som var innhentet og konstaterte at tyskerne innrömmet at i löpet av ti måneder i 1943 var 600.000 mennesker blitt brent i leirens krematorium og i gruvene like i närheten av byen. Man vil neppe noen gang få nöyaktig rede på antall ofre, men det er henimot en million.

" En leir for systematisk utryddelse ".

Blant de anklagede som vidnet var den 53 år gamle Ober-Sturmfuhrer Anton Ternes, en skallet mann som var like grönn i ansiktet som unifor-

men. Han så ut som en syk bulldog, den typiske brutale SS mann. Han talte höyt og klart :

" Det er ikke tvil om at Maidenek var en leir for systematisk utryddelse ", sa han. " Jeg kjenner til at 3. november 1943 ble 17.000 drept. Spör meg ikke hvorfor. Jeg var revisor i leiren, og sendte de gullgjenstander fangene hadde på seg til sentralkontoret i Berlin. En dag i oktober 1943 vet jeg at 3oo barn ble drept i gass-kammeret. "

Theodor Scholen, 41 år gammel, var fra Rhinland. Han bekreftet med et nervöst smil at 3 november ble 20.000 drept. Selv var han i barakken den dagen og så intet til grusomhetene, men man satte radioen på for å overdöve larmen fra skuddene.

" Jeg liker familielivet ".

Opprinnelig var det en leir for syke fanger, men senere var det jöder som kom dit. " Jeg liker familie-livet, og har selv 5 barn. Vi har ikke noe ansvar for dette. Ordren kom fra Berlin. Da jeg förste gang så krematoriet ble jeg oppskaket over at slike folk skulle få leve, men senere vennet jeg meg til grusomhetene ". Han påstod at han var uskyldig, men hans protester druknet i latteren, og rettens forman ga ordre til å före fangen ut.

" Hvorfor skal jeg dö ? "

Otto Stalp, 31 år, var en liten kar i blå dress, hadde innsunkne öyne slik at han så ut som om han var blind, og hans munn foretrakk seg nervöst. Han hadde tilbrakt 5 år i forskjellige leire og var en av Gestapos trofaste hjelpere. Han ga en detaljert skildring av henrettelsene i gass-kammeret. En dag så han ti menn og en kvinne, som nettopp var arrestert, bli fört til krematoriet og gitt ordre til å kle av seg. Mennene gjorde det, men kvinnen nektet. En mann som het Mussfeldt slo til henne. Hun begynte å gråte og ropte : " Hvorfor skal jeg dö ?" Hun klorte Mussfeldt som ble rasende og ga to menn ordre til å binde henne, og ropte: " Jeg skal brenne deg levende. " Hun ble lagt på en sykebåre og puttet inn i ilden. Vi hörte et höyt skrik. Håret hennes kom i brann da de skjöv henne inn i varmen. Hun var polsk, 29 år gammel ".

De protesterte ikke.

SS mannen Hermann Vogel var fra Ruhr, han tilsto at han hadde drevet handel med klärne til barn som var blitt myrdet da han var sjef for to kläslagre. Han ble så spurt om han protesterte mo at folk ble myrdet. " Nei, det kunne vi ikke ", svarte han, men föyet til at ofrenes klär skulle sendes til et kontor ved Plotensee i närheten av Berlin.
Vidner forövrig kom med gruoppvekkende skildringer av grusomhetene. De stakkars ofre led slik at de var glad for å bli drept.

" Nå kommer regnskapets dag ".

Granskings-kommisjonen besluttet at der skal nedsettes särdomstoler for å dömme de skyldige. Der er endel leire til i Polen som skal undersökes, således en ved Sabiber og en annen ved Remlinka. En franskmann som ble reddet fra döden sa at leiren ved Maidenek er for intet å regne mot leirene i Ryskland hvor det hendte at folk ble levende begravet. " Men nå kommer regnskapets dag ", sa franskmannen.

ooo 0 ooo

IDRETTS-NYTT

Stor success for Thorestafotballen.

Slo danskene med 4 - 1 i Sigtuna.

Fotballkampen i Sigtuna fredag 13 oktober ble en stor success for vårt lag. Enda laget er helt nyopprettet og ikke var sammentrent, spillte det udmerket. Det var både fart og samspill så det var en fryd å se, og de mange danske, svenske og norske tilskuere fikk alt i et se meget god fotball og bifalt livlig hele tiden med heierop. Vi hörte mange si at så god fotball hadde de ikke sett på lenge, og vi tror også at våre gutter må innrömme at alt klaffet. Danskene spillte individuellt godt, men fikk ikke til noe ordentlig samspill, og de hadde heller ikke den fart som våre spillere. Resultatet 4 - 1 var fortjent.
Det er vanskelig å fremheve noen enkelte spillere - det måtte i så fall väre vår höyrehalf. På danskelaget var backene best.
För kampen ble det danske, svenske og norske flagg heist til topps, hvoretter de tre lands nasjonalsanger ble sunget. En dansk pike overrakte vår lagkaptein blomster - og den svenske dommer satte spillet igang.
Heiagjenget fra Thorestø, som ble ledet av vår allsidige tannlege, fortjener også honör. Det bidrog i höy grad til å skape den rette kampstemning. Det er ikke noe ordentlig fotballkamp uten heiagjeng.

Besöket i danskeleiren

ble en like stor opplevelse. Vi er helt enig med en av våre spillere som i bilen hjem om kvelden sa at så hyggelig hadde han ikke hatt det noen gang tidligere i Sverige. Vi tror at om danskene hadde hört pratet vårt i bilen hjem om kvelden , hadde de ikke blitt så lite stolte.
Det ble vartet opp med middag, kaffe, nattmat av beste sort.
- Det ingen lange stive taler, og vi följte oss som hjemme med en gang.
Vi fikk gå rundt i leiren og se - og sammenligne med vår egen leir.
Og det var lærerikt !
Ved nattmaten overrakte den danske leirkommandanten vår leder et dansk flagg på sölvflaggstang.
Kveldens underholdningsprogram var av höyeste kvalitet : Kunst, kunster, musikk og meget annet.
Resume : Strålende !
Danskene er våre venner.

Gode tider i 2 mils marsj.

I 2 mils marsj 28 sept. ble det oppnådd meget gode tider. 30688 og 29453 gikk dödt löp og noterte den fine tid : 2,15,50. Hele 50 mann klarte beredskapsmerket denne gang.

Er brakke 9 uslåelig i löp ?

Brakke 9 har nå to ganger på rad seiret i brakkekonkurransen i löp. Først vant de 6 km. skogsløp, og sist fredag vant de også den store skogsstafetten. I stafetten var forresten flere av brakkene i teten og luftet seg og brakke 10 truet hårdt helt til mål. I slike konkurranser teller jo jevnheten mest og her har brakke 9 sin force. Foruten endel " storlöpere "", har flere av guttene gått hårdt inn og resultatet har altså vist seg.
Kan så brakke 9 beholde hegemoniet i löp ?
I hver brakke finnes det gode löpere og det gjelder nå for de å få med de andre, for i næste konkurranse vil flere mann telle. Brakke 10 har i begge löp blitt nr. 2 og særlig i stafetten bet de godt i fra seg. Får brakke 10 et par gode mann til, vil det bli hårdt for brakke 9. Brakke 6 og brakke 3 har også vært ganske jevne i löpene. Brakke 7 har ennu ikke vist seg, men de har det rette temperament, og meget tyder på at de snart kan høre fra seg i löpekonkurransene. I hele tatt ligger kp. 2 over kp. 1 i löp.

Thoresta ble nr. 4 i Uppsala.

Friidrettstevnet i Uppsala sist mandag for junior ble en stor opplevelse for både deltagere og funksjonærer. Stevnet foregikk på den flotte Studenternes Idrottsplass i vakkert höstvær. Ca. 130 juniorer fra alle norske forlegninger i Sverige deltok.
Det ble mange bra resultater, og guttene fra Thoresta hevdet seg godt og ble sammenlagt nr. 4 av alle forlegninger.
Etter stevnet var det middag og premieutdeling på Norrlands Nation. Vår gamle idrettssjef, oberstlöytnant Olaf Helset, som overvar stevnet, foretok premieutdelingen.

BRIGDE .

Der er blitt avholdt to brigdeturneringer i den senere tid.
Den første over to kvelder, 27 - 28 sept. med tilsammen 42 spill. 22 par deltok, hvorav 8 par spilte i finalen 2. kveld.
De beste ble :

1.	29600 K. P. - 29174 T. L.	90 pt.
2.	33214 R. B. - 33157 P. W.	67 "
3.	33120 J. H. m/makker	67 "

Middelscore 63 pt.

Neste turnering gikk over tre kvelder 9-10-11 okt. med tilsammen 70 spill. 26 par deltok hvorav 12 par spilte i de to finalkvelder.
De beste par ble :

1.	28989 B. M. - 30921 K. S.	259 pt.
2.	31202 K. M. - 30688 Ö. K.	247 "
3.	Slottet. 1par.	240 "
4.	33385 R. R. - 33157 P. W.	231 "

Middelscore 220 pt.

Ialt later det til å være uventet bra interesse for brigdeturneringer i leiren. Flere kom med forespörsler om når neste turnering vil bli avholdt.

BEREDTNINGEN OM TO BYER.

(Oversatt fra " The Economists " 26/8-44.)

I september for fem år siden gikk tre nasjoner sammen i krig mot Tysklands overgrep. Det vil være det groveste forræderi mot betydningen av den pågående krig for friheten om det engelske folk eller franskmennene nå glemmer, mens de gleder seg over sine seire, - den grusomme skjebne som har rammet polakkene. I Paris har klokkene kimet for befrielsen, for Warsjava klemter de i sorg. Motsetningene er skrikende.

Begge disse byene reiste seg for å kaste tyskerne ut. Til parisernes kom det allierte og franske styrker som opererte i raskt samarbeide med innbyggerne, og de franske innenrikksstyrker kunne åpne Paris' porter for fransk overseiske tropper. Over hele Frankrike forteller rapportene om samarbeidet mellom de alliertes soldater og motstandsbevegelsen, både der det gjaldt planlegging og utførelse. Dette er forklaringen til at Frankrike ble befriet så raskt.

I Polen, der folket har kjempet lengst og nok har lidd mest av alle allierte, er forholdet det motsatte. Hvis noe tiltak som skulle tjene til å gjöre lidelsene mindre er forblitt ugjort tross det hadde vært gjennomförlig, må vi föle både sympati med de lidende, men også den störste harme. Uheldigvis er det plass for bebreidelser. I mange uker har nå Warsjavas befolkning holdt ut en kamp meget blodigere og mer desperat enn 4 - dagers oppstanden i Paris. Og for störste delen av tiden har innbyggerne så å si fått hverken moralsk eller materiell stötte fra de allierte. Tvertom, de har fått bebreidelser i stedet - for å ha reist seg för tiden uten å vente på de alliertes ordre.

En kan på forsikrerens vis resonnere ganske kaldt som så, at det var de forlattes krampaktige håp som förte til det militære feilgrep å reise seg. Oppstandene i Frankrike ble vellykket bare derfor at de var

avtalt med de allierte. Det er imidlertid ikke de kjempende polakker som bärer skylden for at håpet nesten er ute. Det skyldes dem som ikke har gjort noe for å hjelpe. Warsjavas befolkning har ikke nektet å samarbeide. Russiske tropper er opptatt med harde slag foran Warsjavas porter, og likevel gjöres det intet for å oppnå kontakt med de menn som inne i byen kjemper på russernes side.

Bare vestfra og langt borte kommer det gjennom luften hjelp, men uregelmessig og utilstrekkelig, på bekostning av polske og allierte flyvere. Men hvofor, når det finnes allierte flyplasser kort bakom russernes linjer, og allierte fly og piloter som allerede ut fra sine russiske baser har bombet fientlige oljefeldt og industrier over lange avstander ? Dette forhold er uholdbart. Uten tvil gjör russerne sitt ytterste for å ta Warsjava, og dermed sikre seg at tyskerne blir drevet ut, men ennå står slaget og vipper. I mellomtiden er det rent mord å holde tilbake hjelp av noen form som kan redde tusener av polakkers liv, ja, kanskje Warsjava selv. Byen blir nå i motsetning til Paris, planmessig ödelagt av nazistene, og det bare fordi Sovjets og Polens regjeringer diplomatisk ikke er på god fot, eller med det som påskudd at Warsjavas opprörere tok saken i egne hender. Det er bekjentgjort nå at britterne (som så godt kjenner sine polske venner - deres förste allierte i krigen) og amerikanerne har övet press for å fremme assistanse fra Russland til Warsjava.

Den politiske konflikten i Polen er en sak for seg, og det er gjort beklagelige feil og bommerter til begge sider. Men våpenalliansen mot Tyskland er noe annet, og meget viktigere. Churchill og president Roosevelt har aldri undlatt å trekke frem betydningen av å sloss på samme slagmark. Den kan sikkert ikke väre mindre for marskalk Stalin. Oppstanden i Warsjava er et ärerikt offer til de alliertes sak, og det kan ikke bli oversett. Det er nå på tale å yde Warsjava hjelp fra nære russiske forråd, og oppretning av samarbeide i den utstrekning militäre operasjoner krever. For ärens og den felles saks skyld, må disse forhandlinger bare få ett resultat - og det kvikt. Men, utrolig nok synes utsiktene i öyeblikket tvertom motsatte. Det later til at vi ennå kan vente å få vår seiersglede blandet med skam over de alliertes undfallenhet.

---ooOoo---

SJEFSSKIFTET.

Vi hadde igår sjefsskifte på Thoresta, med full oppstilling, overlevering og tale av den tiltredende leirkommandant. I hjerteligе ordelag hilste han guttene fra nordmenn i R. P . leirene og uttalte sin glede over å se så megen kjekk norsk ungdom. Det var en stor ære å bli innkalt til Thoresta, og han lovet at han skulle gjöre sitt til å gi guttene en " figthing spirit " med på veien. Etter å ha håndhilst på befalet inspiserte han avdelingene. Den avgående leirkommandant hånd hilste på mange venner til avskjed. Under den leiraften vi hadde torsdag ble det overrakt ham et sölv sigarettetui som minne fra guttene på Thoresta. Han takket rört over gaven og hans ord ble hilst med langvarig bifall. Et oppriktig bevis på hvor populär han var.

LEIRAFTEN.

Der var en old - timer i Sverige som etter underholdningen torsdag hvisket meg i öret : Den beste leirkveld jeg har sett på forlegningene. Jeg gikk til samme bekjennelse.
Velferden hadde tryllet frem det leiren kunne by av habile krefter, og en lokalkjent observer, noterte seg straks hans friske påhitt i sketsj-form. Åpningsvisen, skrevet og tonediktet av A. A. var treff i blinken. Den er alt satt i omlöp av nynn - og plystrekor, og er blitt ukens melodi :

" Vi ser bare sure tryner
på Thoresta hver dag.
Det hender at öyane lyner -
som oftest er de likeglad.
Det stadige gnålrefrenget
er sörgelig tamt og slett,
men la oss stemme i, hele gjenget
en vise som er lys og lett. "

Prologen, skrevet av T. K., serverte i sammontrengt form, de stemninger og utlöp av tvil og tro, eller manglende tro som karakteriserer gjennomgangsleiren :

" Så gutter som engang skimtet Englands klippete kyst
lar drömmen forsvinne i tåka, blir stille og tyst.
Men enda spirer håpet, en ulmende glo -
håp om videreреise, men ingen tro. "

Gjennomgangsfiguren Ole Håp som i 3 billeder synte oss utviklingen hos gutten som kommer så frisk fra Kjesäter til Thoresta, for der å bli ribbet for sine illusjoner om viderefart, korresponderte såvel med ånden i prologen som med stemningen i salen. Han har omsider forandret navnet til Ole Håplös, men det blir happy end tross alt, og de opptredende fikk stort bifall for gode prestasjoner.
Stepperen kunne sine saker. Med andre sko og litt bedre golv er han god for mer. Slik det var, presterte han - bortsett fra et lite uheld tipp - topp stepp.
Leirens tannlege er scenevant og har kunstnerens nivå. En härdnakket forkjölelse hindret ham ikke i å utfolde sine beste egenskaper. Om han ikke var den utmerkete tannsmed som völer kjeften på oss, ville vi ha gjort ham til leirens teatersjef. Han fikk allsangen frem, og brillierte stort med sin maskeringskunst, mimikk, sitt foredrag av iörefallende viser til gitarr og piano. Stormende, ekstra bifall.
Rytme-gutta hadde avlurt angelsakserne den rette tonen, og var heldige med visevalget.
Det store sangkoret som tellet forbausende mange gode stemmer ga oss med " Norge, mitt Norge " og " Barndomsminne frå Nordland " vitnesbyrd om hvad vilje og interesse kan drive det til på kort sikt.
Pianistens bidrag til suksessen var stort. Han akkompagnerte med sikkerhet og öre
Velferden takket tilslutt de opptredende og frammötte, og fedrelandssalmen " Gud signe vårt dyre fedreland " ble sunget stående.
Der var fullt hus og ypperlig stemning hele tiden.
Det skal tilföyes at befalet var sterkt representert, med den avtredende og tiltredende leirkommandant i spissen. Gutta satte pris på närväret.
Overleveringen av avskjedsgaven fra guttene til den avtredende leirkommandant var aftenens höydepunkt.

Sangkoret

Det er en vidunderlighet som heter "regn etter törke." Vi har alle sittet barhodet i sommerregn og sammen med all naturen suget til oss det. Det er en vederkvegelse. En har en underlig fölelse av selv å väre en törr åker der en sitter.

Så törre har vi ikke fölt oss på Thoresta. Men alikevel var sangkoret som sommerregn i sinnet. Brystet ble vannet og veksten tok fart mens vi satt og hörte på guttene sang. Koret sto der som en gylden aker.

Disse blomster rekker vi dirigenten med en varm takk.

VI GÅR RUNDT I = = LEIREN OG SPØR:

— hvad ergrer dig mest?

GUTTA I BRAKKA HAR ORDET . .

Petter : Hvad som ergrer meg mest ? Dette med maten. Hvorfor får vi ikke to skiver bröd mer pr. dag ? 5 skiver til frokost er forlite. Kall melk til kvelds er heller ikke populärt. Fiskeboller som flyter i vann eller delvis avskummet melk skjerper ikke appetitten. Man kan godt spandere litt mere ordentlig melk. Kokkene er ikke kokkeutdannet med untak av 1 mann, en hjelpekokk. Vel kvalefiserte kokker blir sendt videre. Tenk om vi kunne beholdt en av dem for oss selv.
- En ting til :
Jeg önsker ikke å gå en mnd. i strömpene. Det ergrer meg.

Johan : For öyeblikket ergrer det meg jävli at jeg må gå her og vente. Jeg synes ikke det er noe orden på slik. Det er forlite disiplin her. Der er endel som ikke önsker det heller. Ta også med at her er lite som intreserer oss. Om vi bare hadde noe i hendene, om ikke annet, så et luftgevär eller pil og bue. Der er mange som gjerne vil se på boksekampene i gymnastikksalen fordi de mener at de kan lære noe; men av en eller annen grunn får de ikke adgang.

Per : At jeg ikke blir sykemeldt.

Nils : Forkjölelse også tyskerne, naturligvis.

Henrik : Maten om morran, potetene som ikke blir vasket og derfor er fulle av sann.
Forlite kvins.

Oskar : Legekommisjonen, også han derre der.

Ola : Jeg har det bare bra. Om jeg hadde fått ti kroner dagen for å reise brakker andre steder, så ville jeg ikke ha reist fra Thorestø.
Her har jeg det bare godt.

Arne : At krigen ikke tar fortere slutt. Det irreterer vel de fleste, så det er ikke noe orginalt svar. Maten vil jeg ikke klage over. De fleste som kommer fra Norge har värt vant med elendig kost, og tåler neppe mer enn de får her. Klagemål er ikke på sin plass. Det eneste kunne väre litt melk. Disiplinen er det mange som vil bedre. Dette er bare en venteleir, og ingen vil vel gå inn for å stramme på den. Hvis vi fikk full utdannelse ville forholdet blitt et ganske annet.

Kokkene.

Anders : At Han ikke er blitt oppdaget.

Jens : At jeg skal hjem til jul og ikke her frakk.

Ulrik : Det merkelige i at dom som er sjuke kan spise dobbelt så mye så dom som er friske.

De på sykhuset.

Seng 1 : Mangelen på disiplin, grisepratet og at jeg må vente på videreereise. Si meg, hvor mange brakker er det som har morgengymnastikk ? Hvilke instruktörer har vi ? Det ergrer meg at vi ikke har tvangsinnfört vasking av kokkene en gang for uken, under betryggende kontroll. Det er trist å komme inn på kjökkenet.

Seng 2 : De knuste muggene og koppene i messa.

Seng 3 : For öyeblikket ergrer det meg mest at jeg skal bli liggende her i leiren og ikke få reise videre.

Seng 4 : Jeg skulle ha värt over for lenge siden hvis det hadde gått rettferdig for seg.

Seng 15 : Der er så meget som ergrer meg som har lagt her i tre uker. Han som steller med radioen her, foretrekker bare hot og swing. Da det var min tur å skru på knappene, og det kom litt klassisk musikk, trodde noen at jeg var blitt gal.
" Åneå, gi deg med denne gravkapellåten da gett. Dette er ikke noen begravelse. "

Söster Hj. : Kjeften på de därre guttan.
De er så ohöfli.

Etter at vår reporter hadde overrakt denne smukke bukett blomster, hvor snekker Ola's tilfredshet stod som en anslig oase i en örken av klage, fikk vi plundret til oss en dobbelt hostesaft og gikk nedbrudt til songs. Neste morgen utstyrte vi oss med en lang hyssing og stillte oss på post på altanen i annen etg. på slottet. Vi mente at det var riktig å konfrontere nestkommanderende, han som leser nyhetene om morran med så alvorlige klager, men vi hadde på den annen side ikke lyst til å stå innen rekkevidde når han leste den.
Han kom straks etter at vi hadde tatt post og stoppet forbauset da vi ropte ham an. Intervjupapirene ble så firt ned til ham med hyssingen, og vi gikk i dekning bak rekkverket. Det ble så et par minutters taushet , og så bröt uväret lös. Vi priste oss lykkelige for vår forutseenhet og följte oss relativt trygge der vi lå, flate ned mot altangulvet. Men så hörte jeg plutselig :
- Dö, fordömmede kjeke,som ligger der oppe, jeg ser de lange kaninörene dine, kom ned her !
Jeg ble fört inn på hans kontor, alle andre ble jaget ut, og så satte han igang :
- Jeg skal si deg en ting : Jeg har värt mer på moen enn jeg har värt hjemme. Og når örene ennå henger på meg så er det fordi dom sitter godt. Men skulle jeg tatt meg när av alt det jeg har hört der, da hadde jeg sitti på pensjon i mange år nå. Nei, gutten min, ta det overlegg, ta det med ro. Det blir du sterk av. Denne fordömmede sutinge er av to slag, skal jeg si deg. Noen suter fordi det er lettere enn å tenke. Andre fordi de ikke kan tenke. Men du skulle ha bedre ting å ta deg til enn å gå å skrive ned sånt väs, din somlepung. Se å kom deg ut. Jeg har andre ting å tenke på enn å sitte og pjatte med deg. Se heller til å skaffe litt bomull, så skal vi få pakke inn de skjöreste eggene og få sendt dem ut på det svenske marked. De kan hverken brukes her eller hjemme.
Kom deg ut, din pöbel.
Adjö.

B R I G D E P R O B L E M .

Bridgeinteressen er kolossal her på Toresta. Rundt om i brakkene går diskusjonens bölger höyt når det gjelder forskjellige problemer. Vi har derfor funnet at det ville gjöre seg med en liten bridgespalte i ukens avis. Följende spill ble gitt i leiren forleden:

Spar: EDKn
Hjerter: EDKnx
Ruter: xxx
Klöver: xxx

Nord
Vest Öst
Syd

Spar: xxx
Hjerter: xxx
Ruter: EDKnx
Klöver: EDKn

Kontrakten ble 4 grand som en skulle anta var rimelig med de kortene. Resultatet ble imidlertid jammerlig - 6 böter. Mannen som spilte fikk stikk på alle essene og dermed punktum. Lösningen finnes nedenfor. Se ikke etter för du har tenkt gjennom problemet: Hvorden kunne dette resultatet väre mulig?

Lösning: Vedkommende som spilte forsökte naturlig nok å sakse kongene. Men her viste det eiendommelige seg at alle damene sviktet Damene ble stukket av ganske gemene x-er. Knektene ble fikset på samme måte av kongene som alle satt i bakhånd. Spillet er blitt gjentatt utallige ganger men hver gang har det vist seg at damene falt. En sköyer har fremsatt den dristige hypotese at damene ikke var virkelige damer, men den har vi ikke festet tiltro til. Riktignok er det i en kortstokk bar 4 damer blandt en mengde menige, riktignok er vi i fremmed land, og riktignok er det krig. Likevel tillater vi rutinerte bridgespillere her i leiren oss å mene at slik burde ikke damen oppföre seg.

Anormalitetene som vi tillater oss å kalle det, er imidlertid ikke konstante. I senere spill har den mörke spardame bestemt seg for bare å la seg stikke av knekter. Särlig heldig er en hvis en sitter i bakhånd med hjerter knekt. Klöverdamen har senere fått forkjärlighet for ruter konge forutsatt at denne er avbildet med et saksofonlikmende septer. Ellers motstår hun alle stikk. Ruter damelar seg derimot fortsatt beherske av hvem som helst.

V i brigdeinteresserte er fullt på det rene med at 4 damer er alt for lite i en kortstokk og vi kan godt forstå at damene under slike forhold kan gå i surr over sin oppgave. Men å opptre slik som spardame og klöverdame mener vi likevel er helt forkastelig. Vi vil derfor henstille til dem enten å gå tilbake til sin opprinnlige oppgave, eller hvis de ikke greier det, å ta skrittet helt ut - slutte med favoriseringen og gå over til jokervirksomhet.

HJEMMEFRONTEN :

Tyskerne i Norge har i påvente av den forestående sluttkamp sendt hjem kvinner og barn. De forbereder seg på geriljakrig og bor ikke lenger så spredt som för, men i kvarteler som de mener ligger gunstig til for forsvar. Det er deres höyeste önske å provosere befolkningen til aksjoner för signalet blir gitt fra London.
I Oslo har de nylig sökt å få istand en generalstreik.

Idag gråter " Fritt Folk " og hele den nazistiske hyklergjeng over de ofre bombingen av ubåthavna i Bergen krevet. Da den ble utbygget like innpå bebodde hus og sterkt trafikerte gater var der ikke rum for advarsler. Krigsforbryterne fant det i sin orden.
Bergen og Laksevåg har mange gutter som seiler på England og Frankrike. De bringer dyre laster over havet og kan ikke la seg stoppe. Noen av dem kommer ikke tilbake. Ubåttrafikken har krevet deres liv. Dette vet vi alle.
Det har altfor ofte hendt at tyskerne har hevnet seg på sivilbefolkningen for allierte flyangrep. De har rettet sitt antiluftskyts mot bebyggelsen. Slikt har skjedd i Bergen som det skjedde i Brüssel i 1917. Innslagene har funnet sted lenge etter at flyene har passert over andre bydeler.
Der sprang engang et tysk ammunisjonsskip ved Skoltegrunnskaien i Bergen. En ung frue som hadde fått sitt hus ödelagt og selv blödde styggt i ansiktet, ble spurt om hvorden det hadde gått med eiendommen. " Det er det samme med den, bare vi får de svinene ut," svarte hun. Slik regner hjemmefronten.

N. S. söker fremdeles å skape forvirring på hjemmefronten, men hensikten og hulheten er iöynefallende. Ingen later seg lure av falske illegale aviser og opprop. " Fritt Folk " påstod nylig at kommunistene har sendt ut en skrivelse med tittel " Den norske regjering og Sovjetunionen " hvori det hevdes at den norske regjering driver en åpenbar antirussisk politikk. Oppspinnet vekker bare interesse for så vidt som det tjener til å öke forvirringen innen n. s. - rekkene.

Natt til den 1. oktober ble generatorknott - fabrikken på Grönnland på Strömsösiden i Drammen sprengt. Samme natt oppsto det brann i Oslo kassefabrikk og i Reidar Goplens brakkelemlager. Ved 3-tiden om natten kom det til skuddveksling ved Mustads garasjer på Lysaker. Tyske avdelinger har foretatt omfattende razziaer.

Vårt folk går noen hårde dager imöte. Det er ikke bare mangelen på mat, klär og sko som trykker. Nye arrestasjoner og voldshandlinger minner alle, hver time, hvert minutt om den truende mulighet : Neste gang kan det bli deg. Vi har ikke råd til å miste de mest aktive patrioter i kampens siste fase. Derfor har hjemmefronten gjort kort prosess med de mest foretaksomme tyske lakeier.
Lenge nokk er gode nordmenn blitt truet på livet, lenge nokk har de gått til deportasjonsskip som gisler liv.
Den dag ordren kommer skal så mange som mulig väre der - de som kjenner fronten og har holdt den i over fire år. Hjemme er samholdet sterkere og dypere enn noensinne. Nöd og trengsel åpner hjerte og sinn. Enhver er sin brors vokter.
Her ligger den største garanti for det frie, selvstendige Norge som vi snart skal möte.

LIVET I LEIREN.

Når du ikke liker deg tar du et stykke papir og skriver et tall. Derpå skriver du et tall til, og tegner rundinger, kvadrater og mange kruseduller. Du raper og strekker deg og sier : " Nei, fan " - Dette kommer plutselig og med vekt - Siden gir du deg til å tromme på bordplaten, og merker först en halv time etter at du har plystret den samme melodien like lenge.
Når du törner ut om morgenen spör du langtrukket og seigt : H - v - a - d s - k - a - l v - i i - d - a - g . Du regner timene og minuttene til frokost, middag og kvelds, og kommer med forslag til bedre menyer. Midt i en tankerekke, spör du gjerne to ganger på 5minutter: Hvad er klokken ? Det spörsmålet gjentar du 30 ganger på en og samme dag.
Du füler deg ikke kallet til å hilse når du möter korporalen. Han må bare ikke gå der med for store tanker om seg selv, og tro at han betyr noe. La dem som er dummere enn deg strekke på halssöylen. Hvis du gidder, husker du med stenk av ironi hvad vi sang sammen for noen uker siden.

" I enhver korporal
bor en stor general,
for han er også befal."

Han er også befal. Du orker simpelthen ikke dra konsekvensen av det. Du liker bedre linjen

" Selv om nötta er skral "

Når du har vært her noen uker kommer du på at du er sjuk. Du har vondt i hodet. Halsen knirker når du svelger. Du har gikt, ischas, lumbago, brokk

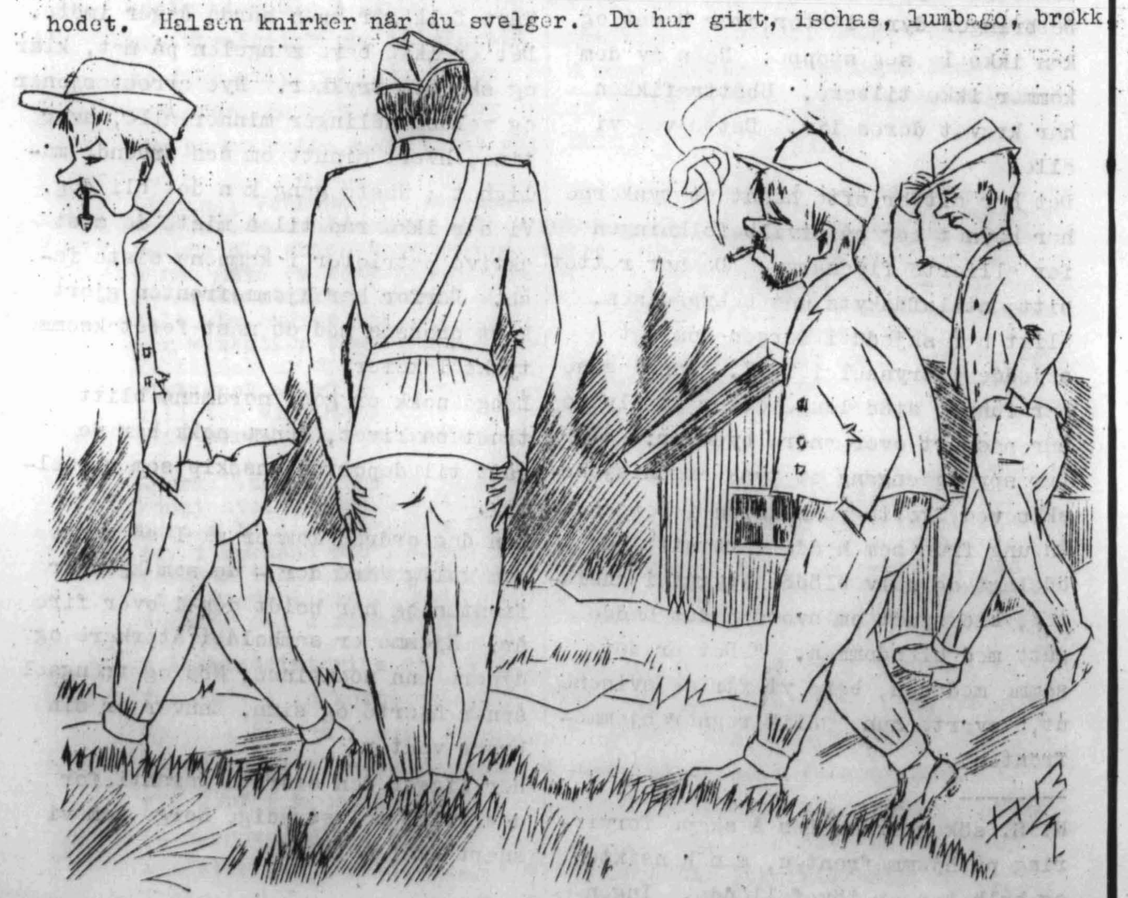

vann i kneet. Ordner det seg med perm til Bro eller Stockholm blir du frisk på et blunk. I leiren er du sjuk. Du tror du har feber, men terometeret blir stående på 36,4 , og legen sier at det er ikke noe å snakke om. Du snakker om det hele dagen.
Om kvelden kjenner du deg friskere for da danser du på golvet i bare skjorten og tar tak med naboen. Et overskudd av krefter melder seg. Du synger alle de viser du kan. Neste morgen svelger du og kjenner på halsen. Underlig at den ikke er normal. Den knirker, og du må gå til legen.
- Så diskuterer du. -
Når temaet kvinnen er utdypet, opplyser du samtlige i brakka om at din stand, din familje, din by, din landsdel har de beste og störste jössinger. Du diskuterer ikke politikk, men hevder deg politisk. Er der noen som mener at de har rett til å framsette noe og åpner kjeften, kjörer du bare på, villere og verre. Du stolèr på at din stemme skal seire i höyden, varigheten og styrken. - Det blir tre dagers halsesjuke.
Du drömmer midt på lyse dagen om en engel med silkelegger som pussler om deg, tenner din sigarett, og gir deg frokost på sengen.
Du vil höre musikk, spise boller og skjokolade. Kort sagt: du har fått nerver, eller på god vei til å få det.
Har du hört om mannen som hadde så mye nerver at han skrek til katten;
Hvad er det du går her og tramper etter!
Gå passelig lenge i en gjennomgangsleir, så får du den klöen i hårroten, den fjerne og likeglad dagdrömmerminen, den irritable og sprengte sinnstemningen som resulterer i elendig selvbeskuelse eller ukontrollerte handlinger.

Hvis du en dag får bud om å dra, blir du den greie, stramme gutten som du var. Du hilser på korporalen. Du knussler ikke med vennlige ord. Holdning, disiplin, god oppförsel kommer for dagen. Andre slå gjerne håla sammen for deg.
Slik skulle det ha vært hele tiden.
Enten du er der eller her. Om du må vente eller får fare, vis det beste du kan

" Du er i hären kamerat.
Stött må du holde deg parat. "

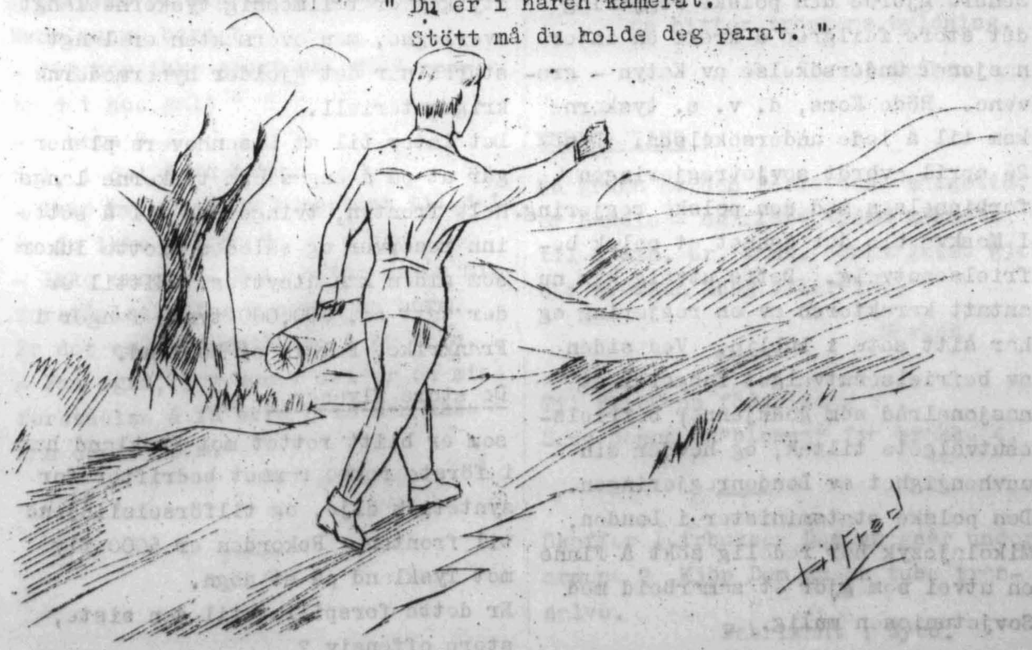

UTENRIKSKRONIKK :

Den polsk - russiske krisen

blir ikke lett å löse. Det er ikke for mye sagt at den interesserer oss alle. Vi ser den helst ut av verden så fort skje kan.
De redselsfulle år som polakkene har gjennomlevet under den tyske okkupasjon, fulle av smertelige tap, av tortur og grusomheter har, så merkelig det kan höres, ikke kunnet samle alle krefter i kampen mot den frykteIige fiende, dertil har der dukket opp for mange distraherende faktorer av betydning.
Da tyskerne rykket inn i Polen i 1939 besatte russerne de ukrainske og hvitrussiske områder som etter forrige verdenskrig var blitt innlemmet i Polen, og utvidet således den ukrainske og den hvitrussiske republikk i Sovjetunionen.
Den polske regjering i London begjärte midt i en krig på liv og död det löfte av Sovjetunionen at disse områder skulle bli tilbakelevert i det öyeblikk det nye Polen tok form. Indignasjonen ble ikke liten i Moskva. Senere gjorde den polske regjering det store feilgrep å kreve en internasjonal undersökelse av Katyn - gravene. Röde Kors, d. v. s. tyskerne kom til å lede undersökelsen. Den 26 april avbröt sovjetregjeringen forbinnelsen med den polske regjering. I Moskva ble det dannet et polsk befrielsesutvalg. Dette utvalg har nu antatt karakteren av en regjering og har sitt sete i Lublin. Ved siden av befrielsesutvalget fungerer et nasjonalråd som godkjenner befrielsesutvalgets tiltak, og hevder sin uavhengighet av Londonregjeringen. Den polske statsminister i London, Mikolajczyk har redelig sökt å finne en utvei som gjör et samarbeid med Sovjetunionen mulig.

Det polske krav på de östpolske områdene har fört til et russisk tilbud om kompensasjon på Tysklands bekostning.

Churchill og Eden

er i Moskva og samtaler med marskalk - Stalin. Ved en lunch hyllet sistnevnte de allierte for innsatsen i vest. B. B. C.'s korrespondent mener at dröftelsene går ut på å koordinere alle krefter i et siste slag mot Nazi - Tyskland.
Sovjetunionen önsker tydeligvis först å bryte tyskernes siste motstand på Balkan og i Ungarn för de går fram over Polen. De russiske opprenskningsaksjoner i Balticum närmer seg slutten, og når de er fullfört vil henimot 100 divisjoner bli frigjort. Disse kan bli satt inn i en ny stor offensiv.

Krigen i vest.

Allerede 4 uker etter invasjonens begynnelse hadde de allierte 1 mill: mann på fransk mark. Idag står der mellom 2 og 3 millioner oppmarsjert ved Tysklands grense. De allierte styrker er tallmessig tyskerne langt overlegne, men overmakten er langt större når det gjelder hypermoderne krigsmateriell.
Det later til at Eisenhowers planer går ut på å engasjere tyskerne langs hele fronten, tvinge dem til å sette inn reserver og således blotte luker som siden kan utnyttes. Hittil er der tatt ca. 600,000 tyske fanger i Frankrike, Belgia og Holland.

De store flyangrep

som er blitt rettet mot Tyskland har i förste rekke rammet bedrifter for syntetisk olje, og tilförselslinjene til fronten. Rekorden er 5000 fly mot Tyskland på et dögn.
Er dette forspillet til den siste, store offensiv ?

SMÅPLOKK

Vi spör: Mannen tilhöyre på Passkontoret.

Hvad ville du gjöre hvis du var gift ?
- Mitt ekteskap blir ikke slik.
Hvordan skal hun väre ?
- Jeg kan ikke få fram den lyden der.
Kupert terreng eller slett mark ?
- Nordmarka.
Stor eller liten ?
- Må ikke väre for stor, for da blir hun så mye större enn meg - for jeg er ikke blant de store, jeg da.
Frigjort eller moralsk ?
- Hun må tilpasse sin moral etter min, slik at jeg ikke blir sjalu.
Svensk eller norsk ?
- Hun må väre norsk (for jävlen !)
- Ströymo på meg, så eg knapt kan ande-
Hvor mange barn ?
- Jeg har ikke gjort noe galt ----
Er det noe galt ?
- I barn ?
Nei, i det å få barn.
- Ikke hvis man er kompetent til det.
Er du ikke det da ?
- Ikke ennu --- Nei, dette er en misforståelse. Jeg mener å ha barn.
Er det en misforståelse å ha barn.
- Fan også, jeg mener det er en misforståelse å få barn hvis man ikke kan oppdra dem.

Hallo - Hallo, Jannik !

Vi har ei noen tittel,
ei heller bandolär,
og vår stilling her i leiren
er slettes ikke svär.

Vi er ei blandt dem som
utgir seg som meget lärd,
og sitter heller ikke
på kontoret " Velferd ".

Vi skal kun kringkaste
" gampenes " ordre og bråk,
utbasunert i deres eget
" fullendte " språk.

Vi innrömmer så gjerne
våre talefeil,
men Jannik, se du deg selv
i kritikkens speil !

Vi vil i framtiden
kun gjöre vår plikt,
og oftest pröve
å unngå språkets svikt.

Vi vil ei at dette,
blir vår unnskyldning,
men til oss selv,
en bitter tröstens hyldning.

Caino.

KUNNGJÖRING !

På grunn av den forkortede salgstid, er handle - og flörtetiden nedsatt til 4 min. pr. mann.. Unntagelse gjelder hverken höeg eller lav.

Marken.

Til Flickens födselsdag :
Send henne en"blomst" fra brakke 4.

Skaffer leirbuksen Dem gnagsår under armene ? Kjöp Dem da en tube transalve.

Fabrikant : Nyco.

UNDERVEIS

Hørt og hendt i LEIREN

Det har hendt og vi har hört at hovedbokholderen på Thoresta lurte en ung og ubefestet mann til å delta i marsjkonkurransen. Selv gikk den sköyeren bare 300 meter, og forbusket seg derpå i et skogholdt. Den unge mannen fikk marsjmerket - på bena og ikke på brystet. Han har nu etterlyst den forsvundne dobbelt bokholder, som vi har bragt i erfaring sitter hos kapt. Sv. og forteller om sine store bedrifter tilsjöss og i marsjkonkurranser.
Men har du hört hvad proviantforvalteren leser om kvelden ?
- Jo, korvdöden.
Har du hört at vi har en kokk som slår lens med den ene hånd mens han rører i gryten med den andre. Så flinke kokker har dem ikke andre steder.
Thoresta leder.
Vaktene er begynt å trene til ny marsjkonkurranse. Det er bokholderen som har lurt dem til det.

ANNONSER

TANDEM - SYKKEL

ÖNSKES KJÖPT .

Henv. Löytn. Battlebö (2komp)

DAMEBEKJENTSKAP ÖNSKES.

B. MERK.:VI VET AT VI VIL,

FOR VI TROR AT VI MÅ .

(Tekst og melodi
en fra brakke 9.)

Hvem kan skaffe meg
en puddelhund ?

B. M.: Den nye kapteinen.

KOSTER .

Tyve - koster til salgs,

N. B.! Kun tyve (20) !

Henv. Marken.

Underbukse for 5 personer
tilsalgs, evt. til deling.

Henv. Småen Br. 6

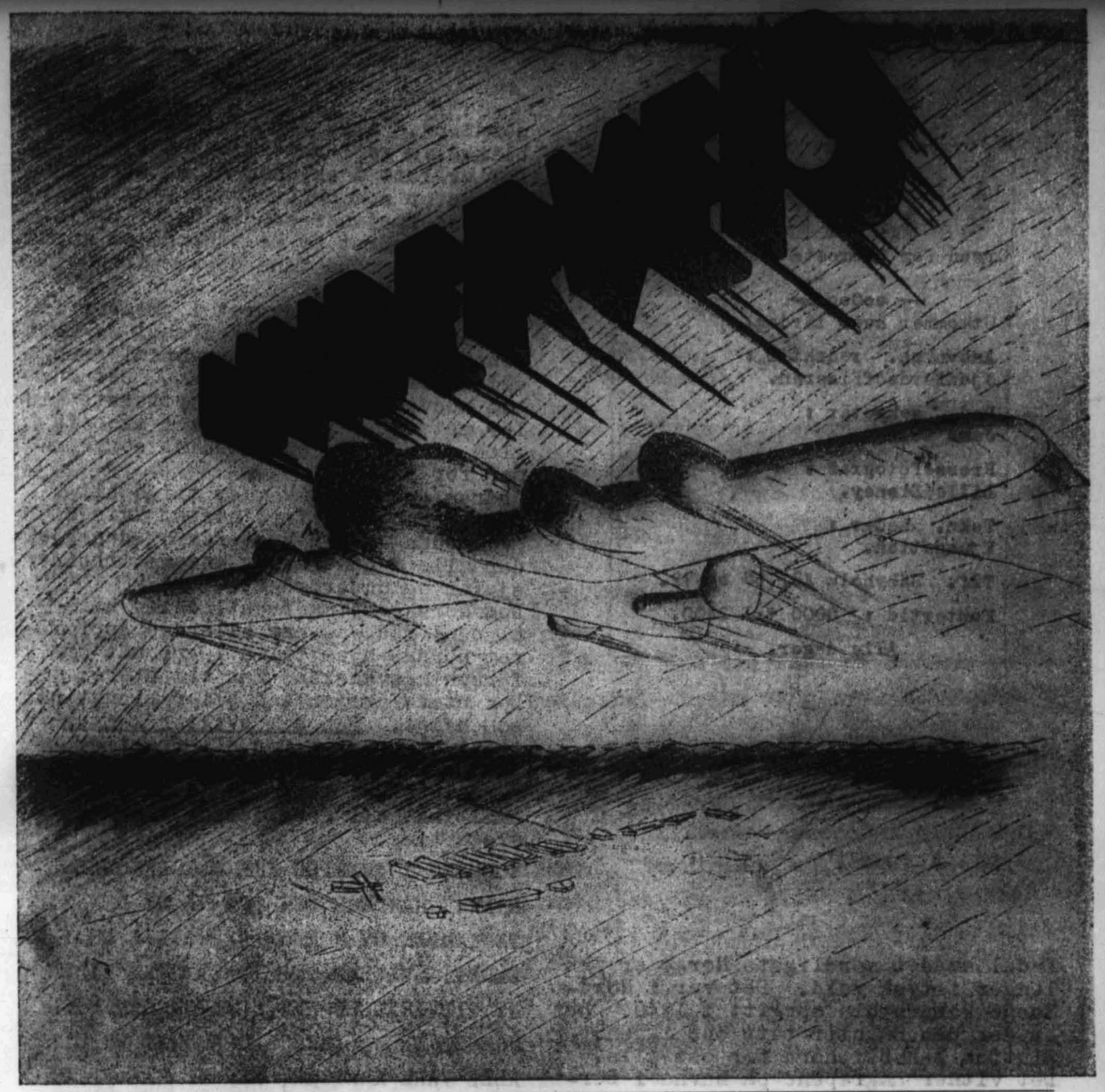

Nr. 9 | Thoresta | 6nov.

DANSKENE OG VI .

Vi har nylig hatt et dansk - norsk stevne på Thoresta. Det ble en festens og gledens dag for dem som overvar det, storstilet og vel planlagt som det var.
Når vi nordmenn i utlendihet söker å knytte vennskapets og tillitens bånd mellom danskene og oss fastere, så skjer det i full forståelse med den ånd og vilje hos hjemmefronten som bærer på godhet og takksamhet mot kampfeller og brödre.
I det öyeblikk da en felles, grusom fiende ranet vår frihet og rett, födtes der i oss en brennende longsel. Veiene våre kunne være forskjellige i tiden som fulgte, men målet var det samme lysende og forjettende.
Nu står vi like ved det.
Vi vinner noe for morgendagen der vi mötes. Det har stevnet på Thoresta vist.